

Latweefchu Uwises.

Ur augstas Gewefchanas = Rummissiones stauu un nowehlefchanu.

Nr. 21. Zettortbeenâ 22trâ Meija 1830.

Zelgawa 15tâ Meija.

Ta festa Meija bij ta laimes un preeka deena, kurrâ muhsu wiffchehliga Semmes mahte, ta Keiserene Aleksandra Weodorowna Sawâ zeltâ us Warschawu ir muhsu pilsehtu apmekleja. Winna schoreis zaur Rihgu tiffai bij zaurbraufusi un peh₃ pulksten 7 wakkara tee pulksteni no wiffahm muhsu basnijahm pasluddinaja Winnas laimigu atnahfchanu. Gaisß wiffapfahrt atffanneja no leela kauschu pulka gawilefchanas un Hurrah faufchanas. Muhsu zeenigs Generalgubernators, kas ne ilgi papreefsch no Rihgas bij atbrauzis, muhsu zeenigs Ziwilgubernators un tas wiffu Kursemmes muischineeku weetneeks to Keisereni pee farreetes durwim prettüm nehme un Winnu pilli us teem ar dauds jaukahn pulkehni un kâ ween sinaja un spehje fohfchi ispuschkoteem un preefsch Winnu fatafiteem kambareem pawaddija. Tur Winna wiffchehligi lifke preefschâ nahkt tohs sapulzinatus karra wirsneefus un teefas fungus, kâ arridsan dauds no muischneeku un basnijungu fahrtas, ir daschas augstas gaspafchas, un ikweenu ar laipnibu usbildinaja. Peh₃ wakkara maltites Winnai patikke no pilslöhgeem usskattih us teem nammeem pee Drifses mallas un us to Gimnasiumu, kas ar dauds eelippinatahm fwezzehm pilnâ sposchunnâ brangi un gaischi spihdeja, par kô Winna Sawu labpatifchanu wiffchehligi isteize. Ohtrâ rihâ pulksten 8 muhsu mihlota Keiserene atkal par Kalwes zeltu aisbrauze un kamehr tas sapulzinahs kauschu pulks bes mitteschanas Hurrah fleedse, pawaddija wiffu muhsu pilsehtas eedsihwotaju ustizzigas un firnigas wehlefchanas par Winnas sweifu un wesselu pahrnahfchanu muhsu wiffchehligu un laipnigu Semmes mahiti.

Rihbs 13tu Meija pee Rihgas ohsta 309 fuggi bij atbraufuschi un 92 isgahjuschi.

No D o h r b e s.

Winnôs gaddôs eeffsch muhsu basnijas ik swehtdeenâs redseju wezzu, wezzu wihru stahwim pee dseedataja klahu, kas kâ weens labfirdigs draugs un Deewa wahrdu mihletais palihdseja meldijas walbiht. Tas bija wezzais Liguttu Meieris, Mangela Klahws wahrda. Schôs pehdigôs gaddôs spehka peetruhziis, winsch retti tiffai spehje ateet us eerasiu weetu.

Wakkars jaw bija klahu; 98 gaddi jaw peedsihwoti; fenn jaw gaidija ta Kunga balki kas pee swehtibas fauz tohs kas us to garru irr fehjuschi.

Wezzais tehws dauds kô bija redsejis sawâ muhschâ, un ne lehti kahds zilweks no arraju fahrtas to peedsihwohs, kô winsch peedsihwojis. Saimneeka dehlâ, winsch no teem nelaika Ohstes dsuntskungeem Keyserlingk tappe muischâ eenemts par fullaini. Gohdigi tohs isklaufigis un paaudsis, winsch tappe Zelgawâ par snifferu ismahzits, un zeenigi dsuntskungi tâ ustizzeja schim wihram, kâ to us trihs gaddeem us Wahzsemmi islaide par wanderselli.

Gan tur dauds radduschees, kas winnu gribejschi aisturreht, gan labba weeta weenâ un ohtrâ pilsehtâ rahdijses, bet gohdigs dsunta wihrs farweem dsuntskungeem lihbs nahwei paklaufigs, un Klahws pahrnahze atpakkal us Kursemmi. Zeenigs dsuntskungs Keyserlingk nu pee sewis ween turreja, wehleja winnam seerw apnemt, un zehle par sawu kambara-fullaini. Tê ohtru reisi dabbuja pafauli isredseht, jo zeenigs dsuntskungs dauds tahlus zeltus gabje, un Klahwam wiffur bija lihbs jaet. Pee Pruhfchu Keh-

nina Berlinē, pee Kreewu Keisereenes Pehterburgā un Moskawā, pee Pohlu Kechnia Warschawā, pee Sweederu Kechnia Stokolmē, bija daschadas darrifchanas dsimtskungam, un wezzais Klahws bija tas gohdigs un ustizzigs sulains, kas arweenu fawu fungu kohpe un wiffur libds gahje. Weenreis Sweederu semmē nobraufuscheem naudas peetruhtst. Klahwam bija ar laiwu jabrauz pahr juhru us Leepaju. Grabmatas zeeti glabbajis, noeet us Zelgawu pee Leelu fungu Pehteri, un nodohd tam rohka. Ohtrā deenā tohp preekschā saukts, no pascha semmes-tehwa eewests kambari, un janogehrbj kamboli. Turpatt skrohderim jausgreesch wihles, un grabmatas ar 300 selta gabbaleem jaeeschuhn eefsch teem kamboleem, lai nu Klahws dohdahs atpafkal us Sweederu semni, un lai neweenam fo neteiz! Klahws pahreet us Leepaju, eefahpi afkal laiwā, un Deews winnu laimigi nowedd par juhru pahri.

Par tahdu gohdigu klaufishchanu dsimtskungs winnu Liguttōs par Meieri eezehle, un wezzais tur 50 gaddus isgahje, un wiffi fungi, kas pehz laika to nowaddu turreja, wezzu Meieri tapatt par gohdigu, prahtigu deeneru pasinne. Jaw kahdi 23 gaddi, tad atdewe dehlain to Meiera weetu, un pats wairaf strahdaja fawu ammatu, un iskohpe fawas tehwa mahjas par weenahm itt jaukahm, brangahm mahjahm. Duffu mekleja us wezzumu, ne tahdu, kas eefsch flinkofchanas istaifahs, bet tahdu duffu, kas eefsch tizzigas dsihwofchanas Deewa prahtu isdarra zik spehj. Tizziba bija ta leela manta, fo wezzais Meieris fewim frahjees. Winsch gan turrejis selta naidu un swehris sudrabu, bet to simajis, ka semmes mantas isjuhds, un tapehz no teem nelizzees us laimu kahrinatees. Winsch to labbu tizzibas baggatibu frahje. Un swehtigs tas wezzums, kas tahdas mantas turretais no jaunahm deenahm. Wezzam Meierim dauds deenas nahze, kas bija nepatshkamas. Papreeksch nomirre feewa, ar kurras 4 behrnus redsejis. Peezi gaddi nu irr, tad nomirre arridsan dehls weenigais, af kahds firdehtis wezzam tehwa! — Nu weena patti meita irr atliffusi, tikpatt firma ka tehws. Pee dehla dehla winsch dsihwoja, tur

winsch 28tā Bewrara mehnescha deenā itt weegli nomirre, neweenam nemannoht, meegā gulle-dams. No saweem behrneem winsch redsejis 14 behrnus, un teem behrnu behrneem affal irr 11 behrni.

Ohtrā swehtdeenā tappe wezzais Meieris itt gohdigi paglabbats. Winnam mahjas ne tahlu no basnizas, pee pascha ta Preedena, fo par juhdschm reds tahlu. Zeenigs kungs winnu liffe pehz pufsdeenas ar saweem sirgeem us basnizu aiswest. No draudjes lohzeekleem dauds bij paliffuschi winnu gaididami, un klaufisha basniza to lihka-spreddiki, un pawaddija to lihki us duffas weetu Preedendōs. Tē jaw preeksch 30 gaddem fewim bij jauku gultas-weetu isfkattisees, teescham prett wahrteem, fo no Mangela mahjahm skaidri warr redseht. Us winna frustu irr rakstiti tee lihka-spreddika wahrdi no Salamana fakkameem wahrdeem, no atas nodattas nemti: „Zaisnu zilweku zelsch irr weens spohsch gaischums, kas aust un spihd libds patt leelu gaismu.“

F. R.

Stahsti no Kreewu-tautas un walsts.
(Stattees Nr. 19.)

No pirmas gaspaschas bija Pehteram dehls, ar wahrdu Alekseis. Tas bija 1711 apprezzejees, bet leels tehwa prettineeks buhdams, pehz galla zaur teesu tappe sohdihts, un 1718 fawā zeetunā nomirre. No ohtras gaspaschas, Kattrihnes, Pehteram pulks behrnu bij, no kurveem divi meitas dsihwas paliffe, prohti: Anne un Lihsbete. Anne tappe Wahzu-Grzogam no Oststeines isprezzeta. Wehl weena Anna bija, Pehtera brahla Jhwana meita; to apnehme Kursemmes leelkungs Wridriks Willums, kas 1710 nomirre. Pehteris preeksch fawas mirschanas liffe fawu laulatu draugu, Kattrihnu, ka Keisereeni frohneht un tai fawu waldischanu atwehleja. Raut gan stipris no meefahm, tomehr no slimmibahm swabbads nepaliffe, tapehz winsch treijas lahgas (prohti 1711, 12 un 15) bija Wahsemmes weffelibas-awohtus apmekle-

jis, un 1716 winsch ar farwu ustizzigu dschwes-
beedri kohpâ bija Dllantâ, Sprantschu-semmê
un Parihse bijis. Lihds farwam gallam neap-
nihzigi strahdaja, gahdaja, flittas buhschanas
nozehle, labbus liffkumus eetaisija; wainigus un
nepectizzigus sohbdija. Winsch jau daschu gaddu
bij lohti stipras meefas-sahpes zeetis, bet arri
paneffis un daktereem neteizis. Rahdâ waffarâ
masa laiwa ar saldareem seklumâ stranteja. Peh-
ters tulihst zittu laiwu suht, lai glahbtu, bet kad
ir ta labbi nepectohp, tad patš nobrauz, lihds
johstam uhdeni strahda, un laiwiâu isglabb. Tê
bij wiina nahwes-waina, jo winsch, jau newes-
fels buhdams, bija pahraugstejees. Gan wehl
1725 jaunu gaddu swinneja, bet peežas nedde-
las pehz tas lelais Keisars, 53 gaddus wezs gau-
schas mohkas redsejis, farwas mihtas Keisereenes
apfampschanâ aismigge.

Kamehr semmes-stahstus rakstihš un lassihš,
leela Pehtera wahrds peeminâ nesuddihš. Win-
nam dsihwojohst bija leels draugs, Mentfchi-
kows wahrda, fo winsch arri no semmas fahr-
tas ittin augsti fewim klahst bija pazehlis. Tas
palifke

Keisereenes Kattrihnes, kas nu waldbi-
schanu usnehme, padohmneeks un paligs. Win-
nas waldbischana bija ihfa, jo ta jau 1727, tik-
fai 43 gaddus wezza tappuffi, ahtri nomirre.

(Turplikam wairak.)

Wezs arawihrs us farwu dehtu.

(„Der alte Landmann an seinen Sohn“ von Hlty.)

Aug' augdams taisnâ tizzibâ
Lihds dsestru kappinu
Ne mald' no Deewa zekina
Ne pirksta plattumu.

Tad tu kâ sakkâs paleijâs,
Schai semmê dsihwosi;
Un tu bes wiffas bailibas
Us nahwi stattifi.

Tad iskapti un arksiu
Tu weegli waldbi
Un tu pee uhdens fruhsiu,
Bes behdahm dseedasi.

Tam besbeewigam Wiss nahst gruhst,
Lai darr, fo darridams;
Ne kur tas meeru ne warr guht,
Eeksch grehkeem dsihwodams.

Tam waffarina ne smeijahs,
Tam ne seeb druwina;
Winsch blehdibahm ween palaischahs
Tik launu dsemdina —

Wehisch meschds, fruhmds lappinas
Jau winnu nobaida;
To ne gaid pehz schihš dsihwibas,
Salbs meers eeksch kappina.

Dehls! tadehl dsihwo taisnibâ,
Lihds dsestru kappinu;
Ne mald no Deewa zekina
Ne pirksta plattumu.

Tad raud wehl behrnu behrini,
Pee tawa kappina; —
Kad fenn jau pufku pawehni,
Dusâ tawa galwina. —

Zihraues basnizkunga
muishâ 1830.

Andreas.

Teefas fluddinafchanas.

Us pawehleschamu tahs Keiserifkas Gohdibas,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfis ic. ic. ic.,
tohp no Suhres pagasta teefas aizinati, tee, fam kab-
das parradu prassischanas no ta Landfenes basnizkun-
gamuifchas fainneeka Lufchu Andreja un no ta Suh-
res fainneeka Baulu Krista, kurri farwas mahjas,
truhfuma no inventariuma un magasihnes parradu
dehl nodewuschi un par furru mantahm konkurse no-
likta, buhtu, lai pee strahpes tahs muhschigas kluffu-
zeeschanas un pee sandeschanas farwas teefas un mek-
leschanas, lihds 21mu Juhni f. g. kas tas ween wee-
nigais un isflehdsamâ termihns par peeteifschanu buhs,
pee schihš pagasta teefas peeteizahs un tad fagaيدا fo
schi teefa pehz liffkumeem spreedihs.

Suhres pagasta teefa 26tâ Awrika 1830.

(S. W.) ††† Faunarrail Indrik, pagasta wezzakais.
(Nr. 16.) Fr. Grûcke, pagasta teefas fruhweris.

*

*

*

Us pawehleschamu tahs Keiserifkas Gohdibas,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfis ic. ic. ic.,
tohp no Lauku muifchas pagasta teefas wiffi parradu
dewehi ta Lauku muifchas fainneeka Kalnaswillu An-

dreija, kas sawas mahjas nepēhziņas dehl, kà arrib-
fan inventariuma truhkuma un zittu parradu labbad
pats nodewis, un par kurra mantu zaur schodeenigu
teefas spreeschanu tiklab dehl peepilbischanu ta mah-
jas inventariuma, kà arri par apmeerinaschanu win-
na parradubeweju, konkursis nolikts, aizinati, lai
pee saudeschanas sawas teefas, wiswehlaki lihds gtu
Zuhni mehnescha f. g. pee schihs pagasta teefas ar sa-
wahn taisnahm parradu prassichanahm peeteizahs, un
tad sagaida, to schi teefa pehz likkumeem spreedihs.
To buhs mehrâ nemt.

Lauku muischas pagasta teefa 14tâ Awrila 1830. 1
(S. W.) ††† Zurgu Zehlab, pagasta wezzakais.
(Nr. 12.) G. Reichmann, pagasta teefas srihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsts 2c. 2c. 2c.,
tohp no Wezzseefates pagasta teefas, wiffi tee, kam
kahas taisnas prassichanas no ta Wezzseefates faim-
neeka Ahbolneeku Zahna irraid, kas sawas mahjas
truhkuma dehl atdewis, un par kurra mantu konkurse
spreesta, us aizinati, lihds 3schu Zuhli f. g. pee schihs
pagasta teefas peeteiktees.

Wezzseefates pagasta teefa 3schâ Meija 1830. 1
(S. W.) ††† Ahbelneek Sihmann, pagasta wezzakais.
(Nr. 11.) Friedr. Hildebrand, pagasta teefas srihweris.

Wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu prassicha-
nas jeb maksachanas pee ta lihdschinniga Ostbach-
Freibergeres faimneeka Zohju Zahna buhtu, kursch sa-
was mahjas truhkuma dehl atdewis un par kurra
mantu konkursis nolikts tappis, tohp us aizinati, lihds
16tu Zuhni mehnescha deenu f. g. ar tahm paschahm,
pee saudeschanas sawas taisnibas schein peeteiktees.

Ostbach = Freibergeres pagasta teefa tanni 3schâ
Meija 1830. 3
(S. W.) ††† Bruzze Jnte, pagasta wezzakais.
H. F. Schoerner, pagasta teefas srih-
weris.

Wiffi tee, kam pee to masu mantu ta nomirruscha
Snehpeles dseedataja Karl Koch, kursch pee Leelas
Behrses draudsi peederreja, kaut kahdas taisnas pras-
sichanas irr, tohp us = un preekschâ aizinati, wis-
wehlaki lihds 1 rtu Zuhli f. g. kursch par to isfehdsamu
terminu nolikts, pee muhschigas kluffuzeeschanas, kà
likkumi to pawehl, scheinan peeteiktees.

Snehpelé pagasta teefa 10tâ Meija 1830. 3
(S. W.) Meschaluhlu Ahdams, pagasta wezzakais.
W. J. Berg, pagasta teefas srihweris.

Kad ta Dorothea Stockhausen dsimmusi Blank, ar
laulata drauga pahrstahweschanu un no kurreem tag-
gad ne sinn kur usurrabs, jau tanni 27tâ Zuhni deenâ
1828, apgalwofschanas dehl par weenu parradu,
pee tahs appalschrafsitas muischas waldischanas wee-
nu seewischu lapfu kaschoku, peezi dutschu salwettes
un 63 $\frac{3}{4}$ ohleschu galbadrahnu kihlâ eedewusi, tomehr
lihds schini sawu parradu wehl naw aismaksajusi, tad
winna schein tohp usfaukta, to kà peenahkabs wis-
wehlaki lihds 2tru Zuhni deenu darriht, un wirspeer-
minnetus kihlus isnemt, zittadi winnai buhs sagai-
diht, ka tee kihli pehz scho pahrgahjuschu terminu tu-
liht Zelgawas pilsehtâ preeksch notarius Wegidi kunga
ammata uhtropé us winnas paschas kshdi un mak-
sahm tam wairakfohlitajam taps pahrdohiti.

Dhwenu Wirzawasmuischas waldischana 2trâ Mei-
ja 1830. 1

Zittas fluddinaschana.

Tas Dhwenu = Wirzawas Lasdeskrohgis us to leel-
zeltu no Daukes us Keepaju nctahl no Sohdu kir-
spheles basnizas, lihds ar smehdi no Zahneem schi
gadta us renti isdohdams. Kam tihk scho krohgu us-
nemt, lai peeteizahs pee Dhwenu = Wirzawasmuischas
waldischanas. 1

No Krohna Johstanmuischas waldischanas schein
tohp sinnamis darrihts, ka us scho muischu ta mohdes-
reschana no 25 flauzamaht gohwim tam wairakfohli-
tajam taps isdohda. Tee par to nolikti forgi tanni
16tâ, 27tâ un 28tâ Meija schi gadta pee Leelas Soh-
du muischas pagasta teefas taps noturreti, kur teem,
kam tihk us renti nemt, ar peederrigahm leezibas
grahmatahm un apgalwofschanu tannis deenas japee-
teizahs. 1

Tas pee maseem wahrteem un us Salkasmuischas zeltu
tam ne seim nomirruscham pilsehtas birgeram Friedrich
Hartmann peederrigs bijis namis un klahthuhdamas eh-
kas, ar kohku un fahnu dahrsu, kas us daschadu pel-
nischanu leeti derrigs irr, par lehtu naudu un kà ar
tahm norunnaschanahm warr ar meeru buht, irr pah-
rdohdams, woi arri papreeksch us renti teel isfohlisht.
Klahtaku sinnu dohd Ludwig Hartmann Nihgâ, kur
winnu pee nohmu waldischanas warr iswaijahit.
Zelgawâ 10tâ Meija 1830. 3

Ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor.
No. 228.